

Nâng cao chất lượng dạy và học từ kết quả kiểm định chương trình đào tạo tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội

Phạm Thị Hoài Thu¹, Nguyễn Thị Bích Ngọc²,
Lê Huy Tùng^{*3}

¹ Email: thuphb04@gmail.com

² Email: ngoc.nguyenthibich@hust.edu.vn

* Tác giả liên hệ

³ Email: tung.lehuy@hust.edu.vn

Trường Đại học Bách khoa Hà Nội

Số 01 Đại Cồ Việt, Hai Bà Trưng, Hà Nội, Việt Nam

TÓM TẮT: Bài viết trình bày tổng quan về hoạt động kiểm định chất lượng cấp chương trình đào tạo theo bộ tiêu chuẩn AUN-QA tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội. Trên cơ sở đó, nhóm tác giả phân tích kết quả kiểm định từ các tiêu chuẩn liên quan đến dạy và học của 20 chương trình đào tạo đã được kiểm định bao gồm: 1/ Thực hiện hoạt động kiểm định chất lượng chương trình đào tạo tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội; 2/ Các tiêu chuẩn liên quan đến hoạt động dạy học trong bộ tiêu chuẩn AUN-QA; 3/ Các hoạt động cải tiến chất lượng giảng dạy sau khi kiểm định chất lượng các chương trình đào tạo. Từ đó, bài báo đưa ra một số đề xuất nhằm nâng cao chất lượng dạy và học tại Trường Đại học Bách Khoa Hà Nội.

TỪ KHÓA: AUN-QA, chương trình đào tạo, kiểm định chất lượng, nâng cao chất lượng, dạy và học.

→ Nhận bài 29/3/2022 → Nhận bài đã chỉnh sửa 05/4/2022 → Duyệt đăng 15/6/2022.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12210608>

1. Đặt vấn đề

Kiểm định chất lượng giáo dục là một hoạt động đặc thù trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo nói chung và giáo dục đại học nói riêng. Đặc biệt, trong xu thế hội nhập quốc tế sâu rộng ở hầu hết các lĩnh vực của đời sống xã hội thì hoạt động này càng đặt ra yêu cầu cao hơn. Hoạt động kiểm định chất lượng bao gồm kiểm định chất lượng cấp cơ sở giáo dục và hoạt động kiểm định cấp chương trình đào tạo. Các yêu cầu về công tác bảo đảm chất lượng đặt ra cho giáo dục đại học ngày càng cao hơn cũng là thách thức đối với ngành Giáo dục, đào tạo nói chung và Trường Đại học Bách Khoa Hà Nội nói riêng. Hiện nay, có nhiều quan điểm khác nhau về giáo dục như chất lượng đánh giá qua đầu vào, chất lượng đánh giá qua đầu ra [1], [2]. Nhưng quan điểm phổ biến nhất là chất lượng phù hợp với mục tiêu [3], [4]. Trường Đại học Bách khoa Hà Nội với mục tiêu “*Trở thành một đại học nghiên cứu hàng đầu khu vực*” và “*Tiên phong trong hệ thống giáo dục đại học Việt Nam*” thì một trong những vấn đề Nhà trường đã và đang thực hiện tốt đó là chất lượng tuyển sinh đầu vào. Mục tiêu của Nhà trường không tăng số lượng tuyển sinh mà đặt ra mục tiêu các thí sinh được tuyển phải nằm trong top 10% thí sinh cả nước đạt điểm thi trung học phổ thông cao nhất. Nhà trường cũng đang cải tiến các phương án tuyển sinh để nâng cao chất lượng đầu vào. Như vậy, vấn đề đặt ra là làm sao với chất lượng tuyển sinh đầu vào như vậy thì chất lượng đầu ra cũng tương xứng. Để giải quyết nhiệm vụ đó, cần quan tâm nhiều hơn đến cải tiến chất lượng giảng dạy.

Bộ Giáo dục và Đào tạo khuyến khích các trường đăng kí đánh giá ngoài theo bộ tiêu chuẩn khu vực và quốc tế. Trong đó, bộ tiêu chuẩn đánh giá chất lượng của AUN-QA (ASEAN University Network - Quality Assurance) đang được sử dụng rộng rãi ở Việt Nam. Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng đã Việt hóa bộ tiêu chuẩn này thành bộ tiêu chuẩn kiểm định chất lượng giáo dục của quốc gia, ban hành quy định về tiêu chuẩn đánh giá chất lượng chương trình đào tạo các trình độ của giáo dục đại học theo thông tư số 04/2016/TT-BGD&ĐT (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2016). Thống kê mới nhất của Cục Quản lý chất lượng, Bộ Giáo dục và Đào tạo tính đến ngày 28 tháng 02 năm 2022 cho thấy, tổng số các chương trình đào tạo được đánh giá theo tiêu chuẩn trong nước và ngoài nước là 540 chương trình đào tạo, trong đó 308 chương trình đào tạo đánh giá theo tiêu chuẩn trong nước và 232 chương trình đào tạo được đánh giá theo tiêu chuẩn nước ngoài. Số lượng các chương trình đào tạo ở Việt Nam đã được đánh giá theo tiêu chuẩn AUN-QA tương đối lớn với 188 chương trình đào tạo [5].

Mạng lưới các trường đại học ASEAN (ASEAN University Network, AUN) là tổ chức phi chính phủ, phi lợi nhuận, được thành lập năm 1995 với mục đích thúc đẩy sự hợp tác và nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu, trao đổi giảng viên và sinh viên giữa các cơ sở giáo dục đại học ở ASEAN [6]. Khi thành lập, AUN có 13 thành viên là các trường hàng đầu của 10 nước trong khu vực, đến nay đã có 30 trường thành viên (Trong đó, Việt Nam có Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại

học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh và gần đây vừa có thêm Trường Đại học Cần Thơ). Một trong những hoạt động thành công nhất của tổ chức này là *Mạng lưới chuyên về bảo đảm chất lượng và Bộ tiêu chuẩn đánh giá chất lượng AUN-QA*. Đây là bộ tiêu chuẩn đánh giá chất lượng được xây dựng với mục tiêu chuẩn hóa chất lượng giáo dục đại học Đông Nam Á, tạo điều kiện cho hoạt động công nhận lẫn nhau giữa các cơ sở giáo dục đại học trong khu vực. Hiện nay, AUN-QA đã xây dựng các bộ tiêu chuẩn đánh giá chất lượng cấp chương trình đào tạo và cấp cơ sở giáo dục. Bộ tiêu chuẩn đánh giá chất lượng cấp chương trình đào tạo của AUN-QA bắt đầu được xây dựng từ năm 1998, phiên bản đầu được đưa vào sử dụng từ năm 2008 đến năm 2010, sau đó được điều chỉnh vào năm 2011 (phiên bản 2.0), 2015 (phiên bản 3.0) và 2020 (phiên bản 4.0).

Johnson, O.C.B, chuyên gia của tổ chức AUN-QA đã nghiên cứu và phân tích về tác động của kiểm định chất lượng giáo dục đến chất lượng của các chương trình đào tạo ở 03 nước: Việt Nam, Phillipine và Indonesia. Tác giả đã đưa ra kết quả nghiên cứu là Bộ tiêu chuẩn AUN-QA đã và đang giúp cải thiện chất lượng của các chương trình đào tạo, các cơ sở giáo dục đại học đã hiểu rõ nội hàm bộ tiêu chuẩn và đặc biệt có những cải tiến chất lượng và nhiều điều chỉnh trong quá trình đào tạo nhằm nhằm tăng cường chất lượng học tập của sinh viên, tăng cường nhận thức của giảng viên, sinh viên và cán bộ thông qua quá trình đánh giá đã từng bước đáp ứng các bên liên quan và đáp ứng bộ tiêu chuẩn AUN-QA. Những ảnh hưởng tích cực từ nghiên cứu cho thấy kiểm định chất lượng chương trình đào tạo hay còn gọi đảm bảo chất lượng chất lượng bên ngoài ở các nước này đã nâng cao chất lượng đào tạo [7].

Một nghiên cứu khác đã chỉ ra hoạt động kiểm định chất lượng giáo dục, đặc biệt hậu kiểm định chất lượng giáo dục đã tác động mạnh mẽ đến toàn bộ hệ thống hoạt động trong các cơ sở giáo dục đại học. Đặc biệt, nhà trường đã quan tâm đến tính thiết yếu của việc làm sao để giảng viên, cán bộ quản lý và người học hiểu đúng, nắm chắc những đòi hỏi của chương trình đào tạo đối với từng cá nhân: cụ thể trách nhiệm của từng cá nhân theo mô tả công việc để góp phần xây dựng và triển khai thực hiện chương trình giáo dục đạt chuẩn đầu ra, không ngừng nâng cao chất lượng dạy và học [8]. Nghiên cứu của nhóm các tác giả Aaronson, D., Barrow, L. & Sander, W. (2007) đã chỉ ra rằng, chất lượng giảng dạy quyết định đến kết quả học tập của sinh viên và được xem là yếu tố quyết định nhằm nâng cao thành tích học tập của sinh viên [9].

Tác giả Phạm Thị Hương và Nguyễn Vũ Phương (2020) đã chỉ ra các ảnh hưởng của kiểm định chương trình đào tạo theo bộ tiêu chuẩn AUN-QA từ quan điểm của các giảng viên của 03 chương trình đào tạo đến từ 03 cơ sở giáo dục đại học. Các tác giả cho rằng, những

thay đổi liên quan đến chương trình đào tạo chủ yếu là sự thay đổi về cách tiếp cận với giáo dục, chuyển sang cách tiếp cận dựa vào kết quả (outcomes-based education) [10]. Cụ thể, đối với phương pháp dạy học, có sự thay đổi theo chiều hướng giảm các phương pháp thuyết giảng (lấy giáo viên làm trung tâm) và tăng các phương pháp dạy học lấy người học làm trung tâm (tương tác, dạy học theo dự án) cũng như kết hợp lý thuyết với thực hành. Theo ý kiến của giảng viên, những thay đổi này là sự tổng hợp của nhiều nguyên nhân, trong đó giảng viên cả 03 trường đều nhấn mạnh sự thay đổi là từ yêu cầu của đảm bảo chất lượng bên trong và kiểm định chất lượng. Điều này cho thấy, việc chọn đánh giá chương trình đào tạo theo Bộ tiêu chuẩn AUN-QA của các trường đại học ở Việt Nam từ quan điểm của giảng viên đã góp phần tạo ra những thay đổi theo hướng tích cực ở hầu hết các lĩnh vực liên quan đến chương trình đào tạo, phương pháp dạy học theo hướng lấy người học làm trung tâm.

Dạy là hoạt động của thầy nhằm tổ chức và điều khiển một cách tối ưu hoạt động học của trò, qua đó tạo ra sự hình thành và phát triển nhân cách của trò theo mục tiêu đã đề ra. Vì vậy, phương pháp dạy học là cách thức hoạt động của thầy và trò trong sự phối hợp thống nhất và dưới sự chỉ đạo của thầy nhằm làm cho trò tự giác, tích cực, tự lực chiếm lĩnh tri thức khoa học nhằm đạt tới mục tiêu dạy học [11]. Nhiều nghiên cứu đã chỉ ra rằng, chất lượng giảng dạy là một thành tố cơ bản và thiết yếu cấu thành nên chất lượng giáo dục của một trường đại học, các trường đại học ngày càng trở nên cạnh tranh và phải không ngừng cải tiến chất lượng giáo dục để thu hút sinh viên. Bên cạnh đó, Suarman, Aziz & Yasin (2013) cũng nhấn mạnh rằng, chìa khóa cho sự phát triển giáo dục đại học ngày nay chính là việc nâng cao chất lượng giảng dạy [12].

Bài báo nghiên cứu hoạt động cải tiến chất lượng dạy và học trên cơ sở của kết quả kiểm định chương trình đào tạo tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội. Bài báo sử dụng phương pháp nghiên cứu tài liệu, phương pháp toán học để thu thập, phân tích tổng hợp các nguồn tài liệu khác nhau về kiểm định chương trình đào tạo, các số liệu thu được từ thực tế hoạt động kiểm định chương trình đào tạo theo AUN-QA tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội, đặc biệt là các số liệu kiểm định liên quan đến các hoạt động dạy và học theo bộ tiêu chuẩn AUN-QA, từ đó đưa ra những đề xuất nhằm cải tiến chất lượng dạy học.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Kiểm định chất lượng chương trình đào tạo tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội

Trường Đại học Bách khoa Hà Nội được Thủ tướng Nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam trao quyền thực hiện tự chủ hoàn toàn vào tháng 10 năm 2016.

Dựa trên quyền và trách nhiệm tự chủ, trường đang xây dựng lại điều lệ của trường đại học, tái cấu trúc từng đơn vị trong trường để đảm bảo hợp lý, hiệu quả hệ thống. Đây là cơ hội để trường nâng cao chất lượng đào tạo toàn diện, tạo sức bật cho phát triển. Việc thực hiện kiểm định, đánh giá chất lượng giáo dục là công cụ để trường vừa thực hiện đảm bảo chất lượng, vừa đảm bảo trách nhiệm giải trình về chất lượng đối với xã hội.

Theo số liệu thống kê từ các báo cáo tổng kết đánh giá chất lượng của Phòng Quản lý Chất lượng - Trường Đại học Bách Khoa Hà Nội từ tháng 3 năm 2013 đến tháng 12 năm 2021 cho thấy, đã có 20 chương trình đào tạo đã được kiểm định chất lượng theo bộ chuẩn AUN-QA (xem Bảng 1).

2.2. Các tiêu chuẩn liên quan đến hoạt động dạy học trong bộ tiêu chuẩn AUN-QA

Chất lượng dạy và học là một trong những vấn đề

quan trọng đặt ra trong giai đoạn hiện nay, nhất là khi thực hiện tự chủ trong giáo dục đại học. Việc giải quyết bài toán giữa tăng số lượng tuyển sinh để đảm bảo nguồn thu và đảm bảo chất lượng giáo dục là vấn đề đặt ra cho các cơ sở giáo dục đại học cũng như các cơ quan quản lý nhà nước về giáo dục. Một trong những đặc thù của giáo dục đại học cũng như xu thế trên thế giới là thông qua hoạt động kiểm định chất lượng để cải tiến chất lượng giáo dục, trong đó có vấn đề cải tiến chất lượng dạy và học. Trong bộ tiêu chuẩn của AUN-QA thì những tiêu chuẩn liên quan đến hoạt động dạy và học là Tiêu chuẩn 4 và 5 được trình bày cụ thể trong Bảng 2:

AUN-QA là bộ tiêu chuẩn tạo ra sự liên thông và công nhận chất lượng đào tạo giữa các trường đại học trong và ngoài AUN. Đây là bộ tiêu chuẩn với các quy tắc khắt khe. Mỗi quy tắc đều có các tiêu chí rõ ràng, cụ thể và tập trung đánh giá những điều kiện đảm bảo chất lượng của toàn chương trình đào tạo. Số lượng các tiêu

Bảng 1: Kết quả kiểm định chất lượng chương trình đào tạo tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội

STT	Tên chương trình đào tạo	Thời điểm kiểm định chất lượng	Bộ tiêu chuẩn	Kết quả kiểm định chất lượng
1	Truyền thông và mạng máy tính	4/2013	AUN-QA V2.0	4.0
2	Chương trình tiên tiến Kỹ thuật Y Sinh	6/2017	AUN-QA V3.0	4.8
3	Chương trình tiên tiến Kỹ thuật Vật liệu	6/2017	AUN-QA V3.0	4.4
4	Chương trình tiên tiến Kỹ thuật Cơ điện tử	6/2017	AUN-QA V3.0	4.3
5	Điện tử truyền thông	10/2017	AUN-QA V3.0	4.5
6	Kỹ thuật Vật liệu	10/2017	AUN-QA V3.0	4.0
7	Cơ điện tử	10/2017	AUN-QA V3.0	4.1
8	Kỹ thuật Hóa học	10/2017	AUN-QA V3.0	4.2
9	Kỹ thuật Điện	6/2019*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
10	Kỹ thuật Sinh học	6/2019*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
11	Kỹ thuật Cơ khí Động lực	6/2019*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
12	Kỹ thuật Điều khiển và tự động hóa	6/2019*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
13	Kỹ thuật Hàng không	9/2021*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
14	Kỹ thuật Cơ khí	9/2021*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
15	Kỹ thuật Thực phẩm	9/2021*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
16	Hóa học	9/2021*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
17	Kỹ thuật In	12/2021*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
18	Kỹ thuật môi trường	12/2021*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
19	Vật lý kỹ thuật	12/2021*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)
20	Kỹ thuật Dệt	12/2021*	AUN-QA V3.0	Đạt (4.0)

(Nguồn: Báo cáo tổng kết các chương trình đào tạo được đánh giá và công nhận tính đến năm 2020 - Phòng Quản lý chất lượng, Trường Đại học Bách khoa Hà Nội).

*Theo AUN-QA, từ năm 2019, chỉ đánh giá điểm tiêu chuẩn, không đánh giá điểm tiêu chí. Như vậy, điểm 4 theo cách tính điểm mới tương ứng với điểm trong khoảng 4.0-4.9 trước đây.

Bảng 2: Tiêu chuẩn 4 và tiêu chuẩn 5 của bộ tiêu chuẩn AUN-QA

Tiêu chuẩn 4. Phương pháp tiếp cận trong dạy và học	4.1. Triết lí giáo dục được tuyên bố rõ ràng và được phổ biến tới các bên liên quan
	4.2. Các hoạt động dạy và học được thiết kế phù hợp để đạt được chuẩn đầu ra.
	4.3. Các hoạt động dạy và học thúc đẩy việc rèn luyện các kĩ năng, nâng cao khả năng học tập suốt đời của người học.
Tiêu chuẩn 5. Đánh giá người học	5.1. Việc đánh giá kết quả của người học được thiết kế phù hợp với chuẩn đầu ra.
	5.2. Việc đánh giá kết quả học tập của người học (gồm thời gian, phương pháp, tiêu chí, trọng số, cơ chế phản hồi và các nội dung liên quan) rõ ràng và được thông báo công khai tới sinh viên.
	5.3. Phương pháp đánh giá kết quả học tập đa dạng, đảm bảo về giá trị, độ tin cậy và sự công bằng.
	5.4. Kết quả đánh giá được phản hồi kịp thời đến người học nhằm nâng cao kết quả học tập.
	5.5. Người học tiếp cận dễ dàng với quy trình khiếu nại về kết quả học tập.

chỉ có liên quan đến hoạt động dạy học (8/50 tiêu chí) trong Bộ tiêu chuẩn trên cho thấy tầm quan trọng của hoạt động này trong bức tranh chung về hoạt động của một chương trình đào tạo. Để đảm bảo việc đạt được kết quả học tập mong đợi, trong quá trình thiết kế, vận hành chương trình, cơ sở giáo dục cần chú trọng đến sự tương thích giữa phương thức dạy - học, kiểm tra đánh giá người học với kết quả học tập mong đợi và có các hoạt động định kì đánh giá/rà soát để cải tiến chất lượng. Các phương pháp kiểm tra, đánh giá bao gồm bảng tiêu chí đánh giá và thang điểm được sử dụng để đảm bảo hoạt động kiểm tra đánh giá có độ giá trị, độ tin cậy và sự công bằng.

2.3. Các hoạt động cải tiến chất lượng giảng dạy sau khiểm định chất lượng các chương trình đào tạo

Chương trình đào tạo đầu tiên được đánh giá bởi AUN-QA là chương trình đào tạo Truyền thông và mạng máy tính vào năm 2013. Từ đó đến năm 2021, Trường Đại học Bách khoa Hà Nội đã có 20 chương trình đào tạo được

đánh giá bởi AUN-QA. Kết quả tổng hợp các khuyến nghị của Đoàn đánh giá ngoài ở các tiêu chuẩn liên quan đến dạy và học được thể hiện ở Bảng 3.

Trên cơ sở kết quả của kiểm định chất lượng, đặc biệt là các khuyến nghị của đoàn đánh giá ngoài, Phòng Quản lí chất lượng đã tiến hành phân tích và tổng hợp toàn bộ 11 tiêu chuẩn bao gồm cả tiêu chuẩn 4 và 5. Kết quả này cũng được báo cáo Lãnh đạo Trường, lãnh đạo có các chương trình đào tạo được đánh giá, các phòng ban liên quan và phân tích tại cuộc họp tổng kết rút kinh nghiệm sau khi nhận kết thúc đợt đánh giá ngoài và sau khi nhận được kết quả kiểm định chính thức. Phòng Quản lí chất lượng cũng lên kế hoạch cải tiến chất lượng và theo dõi và giám sát việc thực hiện triển khai, tư vấn cho các đơn vị triển khai thực hiện cải tiến chất lượng. Trong tổng thể các hoạt động cải tiến chất lượng thì các hoạt động liên quan đến dạy và học đã được thực hiện bao gồm:

Thứ nhất, đưa ra chính sách và kế hoạch phát triển

Bảng 3: Tổng hợp các khuyến nghị của đoàn đánh giá đối với 20 chương trình đào tạo 2021

STT	Các khuyến nghị chung của đoàn đánh giá cho 4 đợt đánh giá 20 chương trình đào tạo được đánh giá theo tiêu chuẩn AUN-QA
Tiêu chuẩn 4	<ul style="list-style-type: none"> - Triết lí giáo dục cần được tuyên bố và phổ biến trong các diễn đàn và các buổi gặp mặt với các bên liên quan, đặc biệt là sinh viên mới. Triết lí của các Viện nên khác với Trường. - Cần sử dụng nhiều phương pháp giảng dạy, đa dạng phương pháp giảng dạy để tăng hiệu quả đào tạo. Các học phần cần có nhiều phương pháp để giúp sinh viên hình thành khả năng học tập suốt đời (life-long learning) với các kĩ năng tự học, kĩ năng xử lí thông tin... Các hoạt động dạy và học có thể được thiết kế để hấp dẫn và cuốn hút hơn. - Quan tâm đến các hoạt động phục vụ cộng đồng có sinh viên tham gia. - Để thích ứng đại dịch toàn cầu COVID-19, hình thức học ứng dụng công nghệ (E-Learning) triển khai rộng rãi. Tuy nhiên, cần quan tâm sử dụng E-Learning sao cho hiệu quả. Đầu tư thêm các ứng dụng thông tin nhằm nâng cao hiệu quả của hoạt động dạy và học.
Tiêu chuẩn 5	<ul style="list-style-type: none"> - Cần lựa chọn được các hoạt động kiểm tra đánh giá và tổ chức dạy học phù hợp với chuẩn đầu ra học phần; giải thích được các khái niệm độ tin cậy, độ giá trị và độ khó của một đề thi; thiết kế được các đề thi phù hợp với chuẩn đầu ra môn học. - Cần cử giáo viên tham gia khóa học thiết kế Rubric để đánh giá kết quả học tập, giáo viên tự xây dựng các tiêu chí đánh giá sao cho có sự tương thích với các chuẩn đầu ra mong muốn đối với hoạt động học tập cần được đánh giá, trọng số đối với mỗi tiêu chí và mô tả các mức chất lượng theo mỗi tiêu chí đánh giá. - Giáo viên thường sử dụng đánh giá kết thúc học phần (summative assessment). Cần đa dạng hóa hình thức kiểm tra đánh giá, tăng cường đánh giá quá trình (formative assessment).

(Nguồn: AUN-QA Programme assessment report về đánh giá chương trình đào tạo tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội).

chuyên môn, nghiệp vụ định kì cử giảng viên và cán bộ hỗ trợ tham gia các khóa học bồi trợ chuyên môn và cử cán bộ học nghiên cứu sinh ở nước ngoài.

Thứ hai, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy như tích cực xây dựng các bài giảng Blended Learning, rà soát lại các bài giảng E-learning để có thể sử dụng trong giảng dạy đại trà, rà soát lại chương trình đào tạo trong đó có phương pháp kiểm tra đánh giá học phần.

Thứ ba, mời chuyên gia tập huấn cho giảng viên về phương pháp kiểm tra đánh giá người học.

2.4. Một số đề xuất nâng cao chất lượng dạy và học tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội

Hoạt động kiểm định chất lượng chương trình đào tạo, đặc biệt hậu kiểm định chất lượng giáo dục đã tác động mạnh mẽ đến cải tiến chất lượng chương trình đào tạo nói chung và thúc đẩy cải tiến chất lượng dạy và học nói riêng. Kiểm định chất lượng giáo dục không những mang lại cho cộng đồng bằng chứng về chất lượng đào tạo mà còn mang lại cơ hội để cải tiến nâng cao chất lượng cho các trường đã qua kiểm định [13]. Đây là minh chứng quan trọng để giải trình chất lượng giáo dục với xã hội, nâng cao năng lực cạnh tranh cho các cơ sở giáo dục và là căn cứ để cải tiến, nâng cao chất lượng đào tạo.

Kiểm định chất lượng chương trình đào tạo không phải đích đến mà là sự khởi đầu cho việc cải tiến chất lượng trong đó cần đưa ra chiến lược tổng thể, lâu dài về sự cam kết chất lượng của cơ sở giáo dục đối với xã hội và đối với từng cán bộ viên chức, sinh viên thông qua các hoạt động cụ thể như sau: Liên tục rà soát và cải tiến chất lượng hoạt động của hệ thống trong quy trình đào tạo, hoạt động nghiên cứu khoa học, tổ chức hành chính; Xây dựng cơ chế tự chủ tài chính và tự chủ hoạt động của trường; Hội nhập quốc tế sâu rộng hơn, thông qua nhiều chương trình hợp tác về đào tạo, nghiên cứu.

Từ thực tế thực hiện hoạt động cải tiến chất lượng sau đánh giá ngoài, đặc biệt là hoạt động cải tiến liên quan đến chất lượng dạy và học của Trường Đại học Bách khoa Hà Nội, chúng tôi đưa ra một số đề xuất để thực hiện việc cải tiến, nâng cao chất lượng dạy và học sau khi các chương trình đào tạo đã được công nhận đạt theo tiêu chuẩn AUN-QA như sau:

Thứ nhất, cần đảm bảo việc xây dựng, ban hành triết lí giáo dục có sự tham gia của các bên liên quan và huy động tối đa nguồn lực, các tổ chức chính trị, xã hội

trong Nhà trường nhằm quảng bá, lan truyền triết lí giáo dục của Nhà trường và của Khoa/Viện để các bên liên quan hiểu và thực hiện.

Thứ hai, cần áp dụng các thành tựu của khoa học công nghệ, đặc biệt là các công nghệ mới nối vào giáo dục và đào tạo. Cần nghiên cứu và sử dụng nhiều hơn một số hình thức học tập như e-learning, m-learning, u-learning... Quan trọng nhất khi dạy học trực tuyến là phải có nội dung phù hợp với hình thức này. Cơ sở giáo dục đại học cần đầu tư sử dụng công nghệ thông tin, sử dụng các phần mềm thẩm định các đặc tính đo lường của công cụ (độ tin cậy, độ khó, độ phân biệt, độ giá trị).

Thứ ba, cần phân tích nhu cầu đào tạo, có kế hoạch bồi dưỡng nâng cao nghiệp vụ sư phạm cho giảng viên, đặc biệt về phương pháp giảng dạy hiện đại, phương pháp kiểm tra đánh giá, xây dựng chuẩn đầu ra môn học... Tăng cường tổ chức định kì các hoạt động tập huấn cho đội ngũ giảng viên về phương pháp giảng dạy và kiểm tra đánh giá.

Thứ tư, cần rà soát lại hoạt động phát triển chương trình đào tạo đảm bảo các phương pháp giảng dạy và đánh giá người học phù hợp với chuẩn đầu ra của học phần. Trong đó, cần chú trọng đến cách xây dựng và tổ chức các hoạt động đánh giá theo Rubric.

Thứ năm, cơ sở giáo dục đại học cần định kỳ rà soát chất lượng giảng dạy, sử dụng kết quả để cải tiến hoạt động dạy và học.

3. Kết luận

Từ kết quả đánh giá các chương trình đào tạo theo tiêu chuẩn AUN-QA, việc thực hiện cải tiến chất lượng giảng dạy sau đánh giá ngoài là hoạt động rất cần thiết và quan trọng, thể hiện đúng mục đích của kiểm định chất lượng nhằm duy trì và nâng cao chất lượng các hoạt động của nhà trường. Sau mỗi đợt đánh giá chất lượng, tổ chức AUN-QA đều gửi các khuyến nghị của đoàn đánh giá của từng chương trình đào tạo cho cơ sở giáo dục đại học. Tuy nhiên, việc sử dụng kết quả này một cách hiệu quả trong cải tiến chất lượng giảng dạy lại phụ thuộc và quan điểm, cách nhìn của cơ sở giáo dục đại học. Trên cơ sở phân tích kết quả kiểm định chất lượng chương trình đào tạo tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội, bài báo đã đưa ra một số khuyến nghị nhằm thực hiện hiệu quả hoạt động cải tiến chất lượng giảng dạy. Kết quả của bài báo có thể áp dụng ở các cơ sở giáo dục đại học khác có áp dụng kiểm định chất lượng theo tiêu chuẩn AUN-QA.

Tài liệu tham khảo

- [1] Phạm Thành Nghị, (2000), *Quản lí chất lượng giáo dục đại học*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [2] Denis Lawton - Jo Cairns - Roy Gardner, (2010), *Quality in Education: A Global Perspective*, Bloomsbury Academic.
- [3] Hasan Ahmed Abdulla Mohamed Abdali, (2012), *The Development of the Concept of 'quality of Education' as a Global Phenomenon: Causes and Implications*, University of Auckland.
- [4] Peggy Nighingale - Mike O'Neil, (2012), *Achieving*

- Quality Learning in Higher Education*, Routledge,
- [5] Bộ Giáo dục và Đào tạo, <https://moet.gov.vn/giaoducquocdan/khao-thi-va-kiem-dinh-chat-luong-giao-duc/Pages/Default.aspx>, truy cập ngày 05 tháng 3 năm 3022.
- [6] UN, <http://www.aunsec.org/>.
- [7] Johnson, O. C. B, (2017), *The Impact of ASEAN University Network-Quality Assurance (AUN-QA) Assessment on the Quality of Educational Programmes*, In Theory and Practice of Quality and Reliability Engineering in Asia Industry, p.87-97, Springer, Singapore.
- [8] Le Huy Tung - Nguyen Thi Bich Ngoc - Le Thu Hoai, (2017), *AUN-QA Assessment at Program Level to Improve Education Quality: Case Study in Hanoi University of Science and Technology*, International Engineering and Technology Education Conference, Hanoi, Vietnam, p.521-527.
- [9] Aaronson, D - Barrow, L - Sander, W, (2007), *Teachers and student achievement in the Chicago public high schools*, Journal of Labor Economics, 25(1), p.95-135, ACEJMC, <https://www.acejmc.org/accreditation/definition-of-accreditation>, truy cập ngày 22/01/ 2022.
- [10] Phạm Thị Hương - Nguyễn Vũ Phương, (2020), *Tác động của đánh giá chương trình đào tạo theo bộ tiêu chuẩn AUN-QA: Quan điểm của giảng viên*, Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Mở Thành phố Hồ Chí Minh, 15(2), tr.3-18.
- [11] Tiêu Kim Cương, (2004), *Bài giảng môn học Lí luận dạy học*, Khoa Sư phạm Kỹ thuật, Trường Đại học Bách khoa Hà Nội.
- [12] Suarman, Aziz, Z - Yasin, R.M, (2013), *The Quality of Teaching and Learning towards the Satisfaction among the University Students*, Asian Social Science, 9 (12).
- [13] Lê Huy Tùng, (12/2020). *Một số đề xuất cho lựa chọn mô hình kiểm định chất lượng giáo dục đại học tại Việt Nam*, Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, số 36, tr.1-5.

IMPROVING THE QUALITY OF TEACHING AND LEARNING FROM THE RESULTS OF PROGRAM ASSESSMENT AT HANOI UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

Phạm Thị Hoài Thu¹, Nguyễn Thị Bích Ngọc²,
Lê Huy Tùng^{*3}

¹ Email: thuphb04@gmail.com

² Email: ngoc.nguyenthibich@hust.edu.vn

* Corresponding author

³ Email: tung.lehuy@hust.edu.vn

Hanoi University of Science and Technology
No.1, Dai Co Viet, Hai Ba Trung, Hanoi, Vietnam

ABSTRACT: *The paper presents an overview of the quality assessment activities at program level according to the AUN-QA criteria at Hanoi University of Science and Technology. We analyze the results of 20 assessed programmes that related to teaching and learning, including the following activities: 1/ Programme assessment at Hanoi University of Science and Technology; 2/ criteria related to teaching and learning activities in the AUN-QA; 3/ Activities to improve the teaching quality after assessing the program. Thereby, we propose some recommendations to improve the quality of teaching and learning at Hanoi University of Science and Technology.*

KEYWORDS: AUN-QA, training program, quality assessment, quality improvement, teaching and learning.